Bonifacius VIII, Pont. Max. (formerly Benedetto Gaetano): Liber sextus Decretalium (with gloss of Johannes Andreae). Ed: Sebastian Brant. Add: Johannes Andreae: Super arboribus consanguinitatis et affinitatis. Clemens V: Constitutiones; the 'Summaria' and 'Divisiones' of Andreae, Dominicus de Sancto Geminiano, and others; and the 'Decretales extravagantes

Basel: Johann Froben, 1 Sept. 1494 Seite 397

ꝓpter h̄ aīa humana remanet in suo eē destructo cor/
pore: nō aūt alie forme. Curiosus q̄ h̄ pleni⁹ disquirere
vellet videat in sūm a Thome pte pria. q. lxxvi. in p̄n
Jo. an. a ¶ Catholice fidei. qđ sequit̄: ⁊ postpositū.
fuit vt euitaret̄ hiatus qđ ꝓprie in rhetorica đr: cū vo
calis eadē seq̄t
vocalem.
b ¶ Pertinaci
ter. ꝑtinacia in
malo: ꝑseuerātia
in virtute: vn̄ ꝑ
tinax valde vel
imprudenter te
nēs: durus: irre
uocabilis: indo/
cilis: obstinatus
⁊ idē verbū. j. de
vsur. ex praui. §.
pe. c ¶ Ad h̄
tertia ꝑs primo
ponēs de esse ba
ptismi: secūdo đ
ipi⁹ effectu. Jo.
d ¶ Vnicū. q̄/
re sic dicat̄: ha/
bet̄ de cōse. dist.
iiij. aliud.
e ¶ Vnus. ad
Ephe. iiij. habe
tur de hac tripli
ci vnitate. ⁊. j. de excel. p̄la. frequēs ad finē. ⁊. j. de sen.
excō. c. j. ⁊ vt dicit Ambro. li. de tri. ⁊ exponit magister
j. sen. xxiiij. di. circa prin. cū vnū dicim⁹ deū vnitas ex
cludit numeꝝ deoꝝ. nec quātitatē in deo ponit: q2 nec
numerus nec quātitas in deo est. f ¶ Deus. in h̄ ver
bo ponit cām efficientē baptismi. g ¶ Vnica. lꝫ spe/
cie differat: qđ dic vt no. Ber. s. e. ti. super rub.
h ¶ Confitendū. vnde in symbolo dicit̄. Cōfiteor vnū
baptisma. i ¶ In aqua. causa materialis.
k ¶ In noīe. causa formalis. l ¶ Perfectū. sine pe/
nitentia exteriori. de cō. dist. iiij. sine penitentia.
m ¶ Remediū. causa finalis. n ¶ Theologi. ⁊ ca/
noniste. de hoc de cōse. di. iiij. nihil. ⁊. c. paruuli.
o ¶ Opiniones. Est sciendū ꝙ prima fuit opi. dona/
tistarū: ꝙ ꝑuuli inutiliter baptizabāt̄: q̄ reprobata ē:
⁊ ad ipoꝝ rōnes est respōsum. de baptis. maiores. Sꝫ
ibi dubiū est relictum an paruulis infundant̄ virtutes
⁊ gratia: qđ hic soluit̄. Est ĝ hic sciendū ꝙ quorundā
fuit opinio. ꝙ pueris nullo mō dant̄ virtutes in baptis
mo: sed solū ab originali mundant̄: sed postea quādo
decedūt vel qn̄ ꝑueniūt ad etatē adultā eis ꝟtutes in/
fundunt̄ si seruēt innocētiā. hāc cōiter theologi repro/
bāt. ꝑ id qđ habet̄ Ecclesiastes. xi. qđ sonat illud qđ
habet̄. xxv. di. qualis. in pri. quare si pueris ante mor/
tē nō fuerint cōcesse virtutes ⁊ gratia informās ī mor/
te nō cōferent̄. ⁊ sic nō saluabunt̄: qđ est falsum. Er/
ror aūt hui⁹ opinionis videt̄ fuisse ex ignorātia discer
nendi habitū ab actu. Alij dixerūt ꝙ pueris dant̄ vir
tutes ⁊ gratia: nō tn̄ in seipis: sed in sua radice. s. cha/
racteris sacramenti: cui⁹ virtute cū venerint: ad ꝑfe/
ctā etatē: ⁊ cū ꝑfectis organis solute fuerint potentie
cōsequent̄ grām ⁊ virtutes. Et Hug. videbat̄ misce/
re hāc opi. prime. de conse. di. iij. nihil. Sꝫ ꝙ hoc esse
nō possit patet. q2 si puer verteret̄ in furiā ante ꝑfectā
etatē: potentie in eo nō soluerēt̄ ⁊ ita nunq̄ꝫ haberet
virtutes explicite. Itē ꝙ potentie sint aliquo impedi/
mento ligate nō impedit habitū sꝫ actū: q2 dormiētes
⁊ vinolenti habitus habent sꝫ ligatos. Tertio fuit hic
opinio approbata vt virtutes ⁊ gratia dent̄ in habi/
tu ligato ꝓpter pueritiā: sicut in dormiente ꝓpter som
nū: sed discedēte pueritia inclināt̄ ad bene operandū
nisi aliquid spiritui sancto resistat. ⁊ habet̄ de hoc fi/
gura. j. reg. xvij.
vbi Dauid par/
uulus armat⁹ ar
mis Saul reg̃
n̄ potuit eis vti
cōtra Goliā sic
puer ī baptismo
armatus gratia
⁊ virtutibus ꝓ/
pter imbecillita
tem illis vti nō
pōt quo ad actū
⁊ ꝙ hoc sit verū
ꝑꝫ quia cū pue
ri sicut adulti ꝑ
baptismū effici/
ant̄ mēbra chri/
sti necesse est ꝙ
a capite recipiāt
fluxum vel fru/
ctum gratie ⁊ ꝟ
tutis: cui⁹ influx
ionis nō est im/
pedimentū ex ꝑ
te dei q̄ omnes
vult saluos fieri. ⁊ ad agnitionē veritatis venire. j. ad
Thimo. ij. ⁊. s. de bap. maiores. ꝟ. absit. nec ex ꝑte grē
q̄ ex vi sacramenti oībus p̄sto est: facit de cō. di. iiij. si/
ne penitentia. nec ex ꝑte sacramēti qđ oībus institutū
est: nec ab illo vllus excludit̄. vt in decr. maiores. ver.
cū ergo. nec ex ꝑte paruuli: q̄ nec resistit nec resistere
pōt infusioni gratie: nec curam⁹ ipi⁹ reluctantiā vl' ge
mitū in baptismo de cō. di. iiij. cū videm⁹. ⁊. ca. se. nec
ex ꝑte. ecclesie in cuius fide saluat̄: ⁊ que nulli claudit
gremium de here. suꝑ. eo. li. vi. nec aliquē decipit. xxij.
q. j. de viduis. de dona. ꝑ tuas. Huic aūt opinioni ap
probate nō ob. ꝙ habit⁹ ꝟtutū habilitat ad actū sꝫ pu
eri nō sunt habiles ad agendū q̄ ſm virtutes sunt: ĝ
nō recipiūt habitū virtutū in baptismo. Nam dico ꝙ
habit⁹ facit habilē ad actū tollendo inhabilitatē q̄ est
ex imꝑfectiōe potētie: nō que est ex ꝑte corporis: vt pa
tet in dormiente. Nec obstat qđ đr in noua influentia
oportere ꝙ recipiēs vel influens aliter se habeat nunc
q̄ꝫ prius sꝫ aīa pueri baptizati nō alio modo se habet
in instanti post baptismū quā prius: q2 caret vtroq̄ꝫ
tꝑe vsu liberi arbitrij. Itē nec de⁹ influēs aliter se ha/
bet. Cōcludit̄ ĝ ꝙ pueri etiā baptizati gratiā ⁊ virtu/
tes nō recipiūt. Ad qđ rn̄det̄: ꝙ licet agēs principale
sit īmobile: agens instrumentale aliter se habet nūc q̄ꝫ
prius ad puerū: q2 nunc ⁊ non prius baptizat̄: ex quo
etiā sequit̄ ꝙ aliter se hꝫ baptizat⁹: q2 nunc ⁊ nō p̄us
imp̄ssus est character in ipo. Itē cōstat ꝙ sine aliqua
sui mutabilitate de⁹ sine sacramēto posset gratiā cōfer
re: vt ꝑꝫ in sanctificatis in vtero: de renū. nisi cū pridē
in prin. Curiosus etiā videre posset ī Tho. iiij. sen. di.
iiij. ⁊ i. ij. ꝑte sum. q. lxviij. ⁊. lxix. p ¶ Virtutes. đ
theologicis nō est opi. inter modernos. sꝫ de moralib'
sic. vt. j. dicā. dicunt̄ aūt virtutes quasi virum tuētes
⁊ ꝑseuerātes a vitijs. de pe. di. ij. illa aīa ⁊. c. se.
q ¶ Informans gratia. hanc multi theologi dicunt
esse idē in re qđ habit⁹ charitat̃: tū q2 charitas ⁊ gra
tia habēt easdē oꝑationes: tū q2 dicit. Aug. xv. de tri.

a erroneā ac veritati catholi/
ce inimicā fidei p̄dicto sacro
approbante ꝯcilio reproba/
m⁹ diffinientes vt cūctis no
ta sit fidei syncere veritas:
ac p̄cludat̄ vniuersis erro2i
b⁹ adit⁹: ne sub intrent ꝙ q̄s
quis deīceps asserere defen/
b dere seu tenere ꝑtinaciter p̄/
sumpserit: ꝙ aīa rōnalis seu
intellectiua: nō sit forma cor
poris humani ꝑ se ⁊ essentia
liter tāq̄ꝫ heretic⁹ sit censen/
c d dus. ¶ Ad h̄ baptisma vni/
cū baptizatos oēs in christo
e f regenerās est: sicut vn⁹ de⁹
g ac fides vnica ab oībus fide
h liter cōfitendū qđ celebratū
i k in aqua in noīe patris ⁊ filij
⁊ spiritussancti: credim⁹ esse
tam adultis q̄ꝫ paruulis cō/
l m muniter ꝑfectū remediū ad
salutē. Verū quia quātū ad
effectū baptismi in paruulis
reperiunt̄ doctores quidam
n o theologi opiniones cōtrari
as habuisse: quibusdā ex ip
sis dicentibus ꝑ virtutē ba/
ptismi paruulis quidem cul
pā remitti sed gratiam non
cōferri: alijs ecōtra asserenti
bus: ꝙ ⁊ culpa eisdem in ba
p ptismo remittit̄: ⁊ virtutes
q ac informās gratia īfundūt̄